

Aan

Staatssecretaris

nota

Tweede kamerbrief t.a.v. Derde spoor Emmerich
Oberhausen

TER BESLISSING

Datum

8 december 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/292498

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Veiligheid en Goederen

Beslistermijn

9 december 2025

Bijlage(n)

4

Aanleiding

ProRail heeft mij op 24 november 2025 geïnformeerd over de voortgang van werkzaamheden van het Derde spoor Emmerich – Oberhausen. Beeld is dat er geen geplande opleverdatum is maar dat er gerede kans is dat oplevering niet voor 2036 kan plaatsvinden. Gezien het belang van dit project voor het Nederlandse spoorwegnet adviseer ik u de Tweede Kamer hierover te informeren met deze brief.

Geadviseerd besluit

1. Teken van bijgevoegde Tweede Kamerbrief
2. Teken van de brief aan de Duitse bondsminister van Verkeer, de heer Schnieder
3. Teken van de brief aan minister van Transport van Noordrijn-Westfalen, de heer Krischer

Kernpunten

Er is helaas nog geen geplande opleverdatum van het Derde spoor en gezien het grote aantal andere werkzaamheden in Duitsland en gezien de nog niet gereed zijnde bouwvergunningen is er gerede kans dat oplevering van het Derde spoor niet voor 2036 zal plaats hebben.

In de perioden dat er gewerkt wordt aan het Derde spoor is er aanzienlijke impact op de Bentheim- en Brabanthoroute als omleidingsroute voor de Betuweroute.

In de brieven aan minister Schnieder en minister Krischer signaleert u het knelpunt van deze lange termijn van oplevering van het Derde spoor. De brieven zijn in het Nederlands opgesteld, een vertaling in het Duits zal worden opgesteld en worden meegestuurd.

Realisatie van het Derde Spoor vergroot de grenscapaciteit voor goederentreinen en personentreinen van en naar Duitsland. Deze capaciteit is belangrijk voor Nederland, zowel voor het civiele goederenvervoer (80% van de goederentreinen gaat bij Duitsland de grens over) als voor onze militaire mobiliteit. Een vertraging heeft geen bijzondere of extra consequenties voor de militaire mobiliteit, maar maakt het wel extra belangrijk om met Duitsland af te blijven stemmen hoe we tijdens de aanlegfase voldoende capaciteit voor het goederenvervoer behouden.

Hier zetten we op in, zowel bilateraal als in corridorverband. In het geval van een crisissituatie kan het militaire vervoer zo nodig extra capaciteit toegewezen krijgen.

Krachtenveld

Nederland en Duitsland hebben (niet bindende) afspraken gemaakt over het Derde spoor in het zogenaamde verdrag van Warnemunde uit 1992. Nederland heeft in 2007 de Betuweroute in gebruik gesteld en in 2012 ook het Derde spoor Zevenaar grens in gebruik gesteld.

ProRail werkt goed samen met DBInfraGo (en het Belgische Infrabel) bij het inplannen van werkzaamheden en omleidingsroutes ten behoeve van de bouw aan het Derde spoor.

Gezien de complexiteit van het project Derde spoor Emmerich-Oberhausen en meer recent het samenvallen met aanzienlijke instandhoudingswerkzaamheden in Duitsland is er gereede kans dat Derde spoor niet voor 2036 wordt opgeleverd.

Vertraging van de (verwachte) oplevering van het Derde spoor heeft effect op het kunnen faciliteren van groei op het internationaal spoorgoederenvervoer en internationaal personenvervoer per spoor. Gezien de recente groeivertraging in het spoorgoederenvervoer in o.a. Nederland zal deze schaarste aan capaciteit zich in de komende jaren manifesteren. Voor het internationaal personenvervoer (aantal zoals aantal hogesnelheidstreinen naar Keulen – Frankfurt) is er nu al schaarste aan capaciteit.

De ambassade Berlijn zal het Duitse bondsministerie en het ministerie in Noordrijn-Westfalen voorafgaande aan het verzenden van de brief aan de Tweede Kamer ambtelijk informeren over deze Kamerbrief.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet aan de orde.

Toelichting

In de gesprekken met Duitse counterparts is het Derde spoor een vast onderwerp op de spooragenda. Duitse counterparts hebben nog nooit een geplande opleverdatum gecommuniceerd, anders dan dat het niet voor 2030 zal zijn. De coördinatie tussen ProRail en DBInfraGo over werkzaamheden verloopt positief. Op basis van die samenwerking met DBInfraGo heeft ProRail aan IenW de bijgevoegde informatie per email verstrekt.

Vanwege het belang van de nieuwe informatie en het effect van latere oplevering van het Derde spoor op het Nederlandse spoorweganetwerk wordt u geadviseerd de Tweede Kamer te informeren en parallel daaraan minister Schnieder en minister Krischer een brief hierover te schrijven.

Europese context

De route Rotterdam – Betuweroute – Emmerich – Oberhausen is onderdeel van het Europese Trans Europese Netwerken Transport (TEN-T) kernnetwerk. In de TEN-T-verordening zijn de criteria vastgelegd waaraan de spoorlijnen die onderdeel uitmaken van het kernnetwerk moeten voldoen. Het aanleggen van het

Datum

2 december 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/292498

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Veiligheid en Goederen

Aan

staatssecretaris

Bijlage(n)

4

Derde spoor is daarbij geen verplichting, wel het aanleggen van bijvoorbeeld het Europese beveiligingssysteem ERTMS per 2030.

Bijlagen

Nr	Naam	Informatie
02	TK-voortgangsbrief Derde spoor	De conceptbrief aan de Tweede Kamer
03	Werkzaamheden Derde spoor in Duitsland email ProRail	ProRail vat de beschikbare informatie over Derde spoor samen
04	Brief aan minister Schnieder	Kennisgeving van de brief aan de Tweede Kamer over Derde spoor
05	Brief aan minister Krischer	Kennisgeving van de brief aan de Tweede Kamer over Derde spoor

Datum
2 december 2025

Onze referentie
IENW/BSK-2025/292498

Opgesteld door
DG Mobiliteit
Dir.Openbaar Vervoer en
Spoor
Veiligheid en Goederen

Aan
staatssecretaris

Bijlage(n)
4